

'Kannada has always protected Kodava language'

Book 'Haradasa Appacha Kavi' released

Literary and Cultural Thinker Dr. Adengada A. Kuttappa (centre), who released the book *Haradasa Appacha Kavi*, brought out by Theatre artiste Addanda Cariappa (third from right), is seen with chief guest Odiyanda Ganesh, Bharani Art Gallery Director Nellamakkada B. Kaverappa, Natana Director Mandya Ramesh, another guest Kattera A. Nanaiah and artiste Anitha Cariappa.

Mysuru, Sept.25 (MK&US)- "Kodava language is like seeds inside a fruit which is Kannada language," observed Literary and Cultural Thinker Dr. A.A. Kuttappa.

He was speaking at 'Kodava Thakk - Sahitya Dina' (Kodava Language and Literate Day) organised jointly by Kendra Sahitya Akademi, New Delhi, Rangabhoomi Trust, Kodagu and Natana Ranga Shaale at Natana Rangamandira in Ramakrishnagar recently to commemorate the 151st birth anniversary of Haradasa Appacha Kavi.

Dr. Kuttappa recalled that Appacha Kavi was an expert playwright whose four plays have become very popular. He commended Akademi Member and Theatre artiste Addanda Cariappa for coming out with the book *Haradasa Appacha Kavi* that was released at the event.

Speaking on the occasion, Cariappa observed that protect-

Appacha Kavi

ing Kannada language with script has become tough and promoting Kodava language without a script by Appacha Kavi was really laudable.

When the 14th Kannada Sahitya Sammelana was held in Kodagu, D.V. Gundappa, Chairing the Sammelana, appreciated holding the event in Kodagu and predicted that Kodavas would protect Kannada in the coming days, he recalled.

Continuing, Cariappa said that

'Kodava Thakk - Sahitya Dina' is being celebrated to commemorate the birth anniversary of Appacha Kavi and added that the country's first folk literature '*Pattole Palame*' running to 612 pages was in Kodava language. He sought establishing of a Haradasa Appacha Kavi Study Chair at the University of Mysore and also to organise Appacha Kavi Jayanti in Kodagu by the State Government.

Bharani Art Gallery Director Nellamakkada B. Kaverappa said that the State cannot forget Haradasa Kavi who used to read Shlokas of epics and who promoted the Kodava literature.

On the occasion, the play 'Badk' was staged by Cariappa and Anitha couple in the lead roles of the elderly couple Chergappa and Thangachi with a lot of humorous anecdotes portraying the true life of a happy married couple.

ಕೊಡವ ಭಾಷೆಗೆ ಕನ್ನಡವೆಲ್ಲ ರಕ್ಷಕ

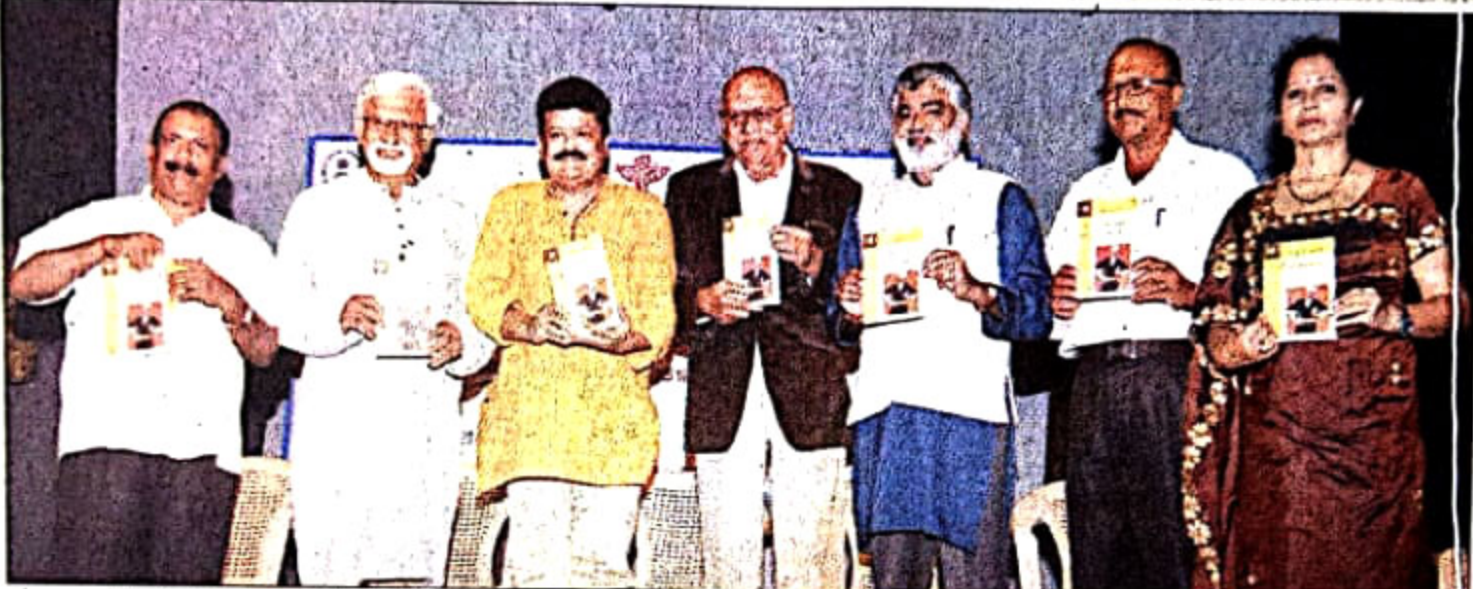
ಮೈಸೂರು, ಸೆ.21(ಎಂಕೆ)- ಕೊಡವ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯೆಂಬ ಹಣ್ಣಿನೊಳಗಿರುವ ಬೀಜದಂತೆ ಕನ್ನಡದ ಕವಚದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕ ಡಾ.ಆದೇಂಗಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪ ಹೇಳಿದರು.

ಮೈಸೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣನಗರದಲ್ಲಿರುವ ನಟನ ರಂಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ರಂಗಭೂಮಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ ಕೊಡಗು ಹಾಗೂ ನಟನ ರಂಗ ಶಾಲೆ ಸಂಯುಕ್ತಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ 151ನೇ ಜಯಂತಿ ಅಂಗವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ 'ಕೊಡವ ತಕ್ಕ-ಸಾಹಿತ್ಯ ದಿನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದರು.

ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ಬರೆದ ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳು ಎಲ್ಲರ ಮನಸೆಳೆದಿವೆ. ಅವರ ಹುಟ್ಟುಹಬ್ಬದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ಅಡ್ಡಂಡ ಸಿ.ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಅವರು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಬೆರಳಣಿಕೆಯಷ್ಟಿರುವ ಕೊಡವ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಅವರ 'ಬದ್ಕ' ನಾಟಕ ಕೊಡಗಿನ ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬಿಸುವ ನಾಟಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಇದೇ ವೇಳೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೊರತಂದಿರುವ 'ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ' ಕೃತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಸದಸ್ಯರೂ ಆದ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಅಡ್ಡಂಡ ಸಿ.ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಮಾತನಾಡಿ, ಲಿಪಿಯಿರುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಡ

● ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕ ಡಾ.ಆದೇಂಗಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪ ಅಭಿಮತ ● ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ಸ್ಮರಣೆ

ಮೈಸೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣನಗರದಲ್ಲಿರುವ ನಟನ ರಂಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ 151ನೇ ಜಯಂತಿ ಅಂಗವಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ 'ಕೊಡವ ತಕ್ಕ-ಸಾಹಿತ್ಯ ದಿನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಅಡ್ಡಂಡ ಸಿ.ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ರಚಿತ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕ ಡಾ.ಆದೇಂಗಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾಗಿದ್ದು, ಲಿಪಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. 14ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಡಿವಿಜಿಯವರು ಕನ್ನಡವಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಆತ್ಮೀಯತೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು, ಇವರೇ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ಸ್ಮರಿಸಿದರು.

ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ರಂಗಭೂಮಿ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆದವರು. ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನದ ಅಂಗವಾಗಿ ಕೊಡವ ತಕ್ಕ-ಸಾಹಿತ್ಯ ದಿನವ

ನ್ನಾಗಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಜಾನಪದ ಲಿಖಿತ ಗ್ರಂಥ 'ಪಟ್ಟೋಳ ಪಡುಮೆ' 612 ಪುಟಗಳಿದ್ದು, ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಭರಣಿ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ನೆಲ್ಲಮಕ್ಕಡ ಕಾವೇರಪ್ಪ ಮಾತನಾಡಿ, ಕನ್ನಡನಾಡು ಹರದಾಸರನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಲಿಪಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯ ಬೆಂಬಲವಿದೆ. ಇಡೀ ಕೊಡವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯಂತಹ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಅವಿ ಸ್ಮರಣೀಯವಾದುದು. ತಮ್ಮ ಏಳನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದಂತಹ

ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು, ಕೊಡವ ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು.

ಬದ್ಕ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ: ಬದುಕಿನ ಕಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ, ಬದುಕಿನ ಖಿನ್ನತೆ, ನೊವಿನಿಂದ ಬಳಲಿದವರಿಗೆ ಧರಪಿಯೆಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿರುವ 'ಬದ್ಕ' ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ರಂಗಪ್ರಿಯ ಕಣ್ಮನ ಸೆಳೆಯಿತು.

ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೂ ಸಂಸಾರ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯದ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ, ಆಕರ್ಷಕ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಸುಂದರ ಜೀವನದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಬದ್ಕ ನಾಟಕ ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ಅದ್ಭುತ

ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ಮೈಸೂರು ವಿವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಾದರೂ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಕುರಿತು ಹಲವರು ಇಂದು ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಡವ ಜನಾಂಗ ದೇಶಭಕ್ತ ಜನಾಂಗವಾಗಿದ್ದು, ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ರಂಗಕರ್ಮಿ ಅಡ್ಡಂಡ ಸಿ.ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು.

ಮನರಂಜನೆಯನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಂಗಕಲಾವಿದರಾದ ಅಡ್ಡಂಡ ಸಿ.ಕಾರ್ಯಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅನಿತಾ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ, ವೃದ್ಧ ದಂಪತಿಗಳಾದ ಚಂಗಪ್ಪ ಹಾಗೂ ತಂಗಚ್ಚಿಯಾಗಿ ಹಾಸ್ಯಭರಿತ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿಳ್ಳೆ, ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿ, ದಾಂಪತ್ಯ ಬದುಕಿನ ಆನಂದವನ್ನು ಸವಿಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಮಂಡ್ಯ ರಮೇಶ್, ಕಲಾ ವಿದೆ ಎ.ಕೆ. ಅನಿತಾ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ, ಕೊಡವ ಮುಖಂಡರಾದ ಓಡಿಯಂಡ ಗಣೇಶ್, ಕಟ್ಟೇರನಾಯ್ಕ ಮತ್ತಿತರರು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು.

ಅಡ್ಡಂಡ ಸಿ. ಕಾರ್ಯಪ್ಪ
ಇತಿಹಾಸಕಾರರು- ಕೊಡಗು
e-mail :
addandacariappa@gmail.com

ಪ್ರಚಲಿತ

ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ

ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲದ, ಕೇವಲ 2 ರಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ ಮಾತನಾಡುವ, ಅದರಲ್ಲೂ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಉಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿ, ಈ ಭಾಷೆ ಗೊಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಸಹಜವಾಗಿ 'ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ' ಅಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ, ಇದು ಸಾಧ್ಯ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ಗಟ್ಟಿ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದವರು ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯ ಆದಿಕವಿ, ಹರದಾಸ, ಸಂತ ದಾರ್ಶನಿಕ ಅಪ್ಪನೇರವಂಡ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ.

ಕೊಡವ ಭಾಷೆಗೆ ಆಡು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ, ಜನಪದ ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಕೊಡಗೇಂಬ ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯ-ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ-ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಉಡುಪು-ಸೌಂದರ್ಯಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಪುಟ್ಟ ಜನಾಂಗ ಕೊಡವರು. ಅದಕ್ಕೊಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉಪ ಜನಾಂಗಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಈಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 2.50 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಮನೆಯ ಭಾಷೆ ಕೊಡವ.

ಈ ಭಾಷೆಯ ಜನಪದ ಸಿರಿವಂತವಾಗಿದೆ, ಏಳು ಅಕ್ಷರಗಳ ಸಾಲಿನ 'ಬಾಳೋಪಾಚ್' ಎಂಬ ಬದುಕಿನ ಹಾಡು. ಇದರ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೊದಲ ಕೃತಿ 'ಪಟ್ಟೋಲೆ ಪಳಮೆ' (1924). ನಡಿಕೇರಿಯಂಡ ಚಿಣ್ಣಪ್ಪ ಎಂಬ ಲೇಖಕರಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದ್ದು, ಭಾರತೀಯ ಜನಪದ ಲೋಕದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಲಿಖಿತ ಜಾನಪದ ಗ್ರಂಥ. ಇದು ಲಿಪಿ ಇಲ್ಲದ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯದು. ಲಿಪಿ ಇರುವ ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಈ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಮಾಡಿದೆ. ಜನಪದ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕೇ? ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು ಬೇಕು, ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದು ನೆಲೆಗಟ್ಟು ಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸಫಲರಾದವರು ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ, ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾಧ್ಯಮ ರಂಗ ಭೂಮಿ, ಯಾವುದೇ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ಕವನ ಬರೆದು ಜನಸಮೂಹವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಸೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭಾಷೆ ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ಎಂದು ಜನಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಮನರಂಜನೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದರು.

ಮೈಸೂರಿನ ರಾಮಕೃಷ್ಣನಗರದಲ್ಲಿ ಖ್ಯಾತ ರಂಗಕರ್ಮಿ ಮಂಡ್ಯ ರಮೇಶ್‌ರ ನಟನಾ ರಂಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 21.9.2019 ರಂದು ಸಂಜೆ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿಯ 15ನೇ ಜಯಂತಿ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕ ಡಾ. ಅದೇಂಗಡ ಕುಟ್ಟಪ್ಪ 'ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿ' ಕೃತಿ ಜಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಭರಣಿ ಆರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಲರಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ನೆಲ್ಲಿಮಕ್ಕಡ ಕಾವೇರಪ್ಪ ನೀಡಲಿದ್ದಾರೆ. ರಂಗಕರ್ಮಿ ಮಂಡ್ಯ ರಮೇಶ್‌ರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾಟಕಕಾರ ಅಡ್ಡಂಡ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ, ನಟ ಅನಿತಾ ಕಾರ್ಯಪ್ಪ, ಒಡಿಯಂಡ ಗಣೇಶ್ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣೇರ ನಾಣಯ್ಯ ಭಾಗವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಜೆ 6.30ಕ್ಕೆ ಡಾ.ಜಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ ನಮನ ನಾಟಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ನಾಟಕ 'ಐದ್' ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಹೌದು! ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವಿದೆ, ಮಾತಿದೆ, ಸಂಗೀತವಿದೆ, ನೃತ್ಯವಿದೆ, ಉಡುಪು-ತೊಡಪು, ವರ್ಣ ಅಲಂಕಾರವಿದೆ, ಬೆಳಕು ಭಿನ್ನಾಣವಿದೆ, ಶಿಲ್ಪವಿದೆ, ಚಿತ್ರವಿದೆ, ಅಭಿನಯವಿದೆ... ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾಧ್ಯಮ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ ಅನಿಸಿತ್ತು. ಆಗಿನ್ನೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣ ಮೈಸೂರಿನ ಮೊಹಮದ್ ಪೀರ್ ಎಂಬ ರಂಗಭೇಷ್ಠರ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕಗಳು ಜನಮನ ಗೆದ್ದಿದ್ದವು. ಈ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬರಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ನಂತರ 1890 ರಿಂದ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಂದು ಎಂತಹ ವಾತಾವರಣವಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಡಳಿತದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನೆಲೆ ಬೆಲೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಭಾಷೆಯೆಂದೇ ಯಾರೂ ಪರಿಗಣಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕನ್ನಡ, ಮಲಯಾಳಂ, ತಮಿಳು, ಉರ್ದು, ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಒಂದು ಮಿಶ್ರ ಭಾಷೆಯೆಂದೇ

ತಿಳಿಯಲಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಕನ್ನಡದ ಸಹೋದರಿ ಭಾಷೆ (ಡೈರೆಕ್ಟ್) ಎಂದು ಭಾಷಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕವಿ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಇದನ್ನು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಕೊಡವ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಪ್ಪಟ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಶತಮಾನದಷ್ಟು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಅದ್ಭುತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜೀವನದಿ, ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಕಾವೇರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೃತಿಗಳಾಗಲೀ, ನಾಟಕಗಳಾಗಲೀ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿ "ಶ್ರೀ ಕಾವೇರಿ ನಾಟಕ" ಎಂದು ವೃತ್ತಿ ಕಂಪನಿ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಪುರಾಣದ ಯಯಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೊದಲು 'ಯಯಾತಿ ರಾಜಂಡ ನಾಟಕ' ಎಂದು ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಕೊಡವ ಭಾಷೆಗೆ ಪದಗಳಿಗಾಗಿ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿ ತಡಕಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದ್ಭುತವಾದ ಕಂದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದರು. ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಕನಕ, ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ದಾಸ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಬರೆದು, ಅಭಿನಯಿಸಿ, ಹಾಡಿ, ಕೊಡವ ಭಾಷೆಗೊಂದು ಸೊಗಸಿದೆ ಎಂದು ರಂಗದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಒಬ್ಬ ಕವಿಯಾಗಿ, ನಾಟಕಕಾರರಾಗಿ, ಹರದಾಸರಾಗಿ ಕೊಡವ ಭಾಷೆಗೆ ಮೊದಲಿಗರಾದರು. ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳು ಮಾತ್ರ ಆದರೆ ಅವರ ಐದಾರು ನಾಟಕಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗದೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಇಂದಿಗೂ ವಿಮರ್ಶಕರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಂಗಪ್ರಿಯರಿಗೆ

ಕವಿಯ ನಾಟಕಗಳು ಅದ್ಭುತತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಕವಿಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಕೊಡವ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬೆಳೆದು ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದು ಅಪ್ಪಟ ಸತ್ಯ.

ಮಡಿಕೇರಿಯ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ (1940) ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ವಾಂಸರೊಬ್ಬರು ಕೊಡವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿ ನಾಟಕ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, 'ಇದೊಂದು ಗೊಡ್ಡ ಭಾಷೆ' ಇದಕ್ಕೆನು ಮಾನ್ಯತೆ ಎಂದು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಿದಾಗ ಆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ಡಾ. ಐ.ಮಾ. ಮುತ್ತುಣ್ಣ ಆ ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 'ಕೃತಿಯನು, ಓದದೆ, ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೇಳುವ ನಿಮ್ಮಂತಹವರಿಂದ ಒಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಅವಮಾನವಾಗಿದೆ' ಎಂದು ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ ಒಂದೆರಡು ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಕವಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಲಯ, ತಾಳ, ಪ್ರಾಸ, ಗುರು-ಲಘು ಗತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದಾಗ ಕನ್ನಡದ ವಿದ್ವಾಂಸ ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿದರು. ಇದಾಗಿ ಮುತ್ತುಣ್ಣ ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ ನಾಲ್ಕು ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು 1964 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿ ಎಸ್.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯನ್ನು ಒಂದಷ್ಟು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು ಮುತ್ತುಣ್ಣರೇ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕವಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದಂತೆ ಅವರ ಕೃತಿಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 21 ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ ಜನ್ಮದಿನ ಇಂದಿಗೆ 151 ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ (1868-2019). ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕವಿಯನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಪಕರು ಎಂದು ಮಾನ್ಯತೆ ಮಾಡಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸೃಜನಶೀಲ, ದೇಸಿ ಕವಿ ಈ ನಾಟಕಕಾರನ ಬದುಕು-ಬರಹವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕೃತಿ 'ಹರದಾಸ ಅಪ್ಪಚ್ಚ ಕವಿ' ಯನ್ನು ಬರೆದು ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ಕೃತಿ ಭಾರತೀಯ ಏಳು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಅಪ್ಪಚ್ಚಕವಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಪೀಠ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 21 ರಂದು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕವಿಯ ಜಯಂತಿ ಆಚರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳ, ರಂಗಪ್ರಿಯರ ಬಹುದಿನಗಳ ಬೇಡಿಕೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು.